

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2011

EALÁIN

Gréaschóiriú

Ardleibhéal

Tá 100 marc ag gabháil leis an bpáipéar seo, i.e. 25% de na marcanna iomlána ar an Ealaín.

3 – 13 Bealtaine

Maidin 9.30 – 12.00

Tá an páipéar seo le tabhairt d'iarrthóirí **Dé hAoine, 8 Aibreán**

Treoracha

Tá cead agat do bhileog A2 de sceitsí ullmhúcháin (níl ach **bileog amháin** ceadaithe) a thabhairt isteach go dtí an scrúdú mar chúnaimh duit i bpróiseas forbartha do dhearaidh. Ní mór do do mhúinteoir ealaíne nó don phríomhoide an bhileog seo a shíniú agus dáta a chur léi **sula dtosaíonn** an scrúdú á dheimhniú gurb é do chuid oibre féin gan chúnaimh atá ann.

Níl cead agat áiseanna amhairc ar bith sa bhreis air seo (e.g. fótagraif, íomhánna rianaithe ná obair ealaíne atá réidh le húsáid) a thabhairt isteach sa scrúdú d'fhonn iad a chóipeáil nó a úsáid i do mholadh dearaidh deireanach.

Ní cheadaítear ábhair mheatacha orgánacha a úsáid.

Tá cead agat cibé meáin agus uirlisí ealaíne atá oiriúnach a úsáid chun riachtanais an scrúdaithe a chomhlíonadh, e.g. pinn luaidhe, péint, páipéir dhaite, cárta, páipéar rianaithe, ábhair do cholláis nó do mheáin mheasetha, rialóir, T-bhacart, scian, siosúr, gliú, etc.

Scríobh do scrúduimhir agus an leibhéal ar gach bileog.

Scríobh uimhir na ceiste atá roghnaithe agat agus an teideal a ghabhann léi ar gach bileog.

Céim 1: Bileog de Sceitsí Ullmhúcháin (TAIGHDE)

Do chuid **taighde** is cóir a bheith ar do bhileog A2 de sceitsí ullmhúcháin agus ba chóir iad a dhéanamh roimh an scrúdú. Is é is cóir a bheith ann ná rogha de léirthuisceintí pearsanta agus de smaointe a ndearna tú taighde orthu, agus a bhaineann leis an gceist a roghnaigh tú. Tá cead agat nótaí a chur leis an obair. Ná bíodh do chuid oibre ach ar thaobh amháin de do bhileog A2. Má roghnaíonn tú colláis, íomhánna a gearradh amach, fótagraif nó íomhánna rianaithe, ní mór gach obair dá leithéid a **ghreamú go cothrom** ar do bhileog A2 de sceitsí ullmhúcháin.

Céim 2: Bileog Réamhsceitsí (FORBAIRT)

(20 marc)

Cuireann tú do bhileog A2 de réamhsceitsí i gcrích le linn an scrúdaithe. Bileog **forbartha** atá anseo inar chóir duit na smaointe atá agat ar do bhileog de sceitsí ullmhúcháin a **iniúchadh**. Ba chóir go mbreithneofá gach gné den dearadh 2T nó 3T de réir mar a oireann siad don cheist atá roghnaithe agat agus fianaise a bheith ann ar fhorbairt shuntasach bhreise ar na smaointe seo. Tá cead agat sceitsí a bhfuil nótaí leo a úsáid chun forbairt do chuid smaointe a léiriú. Ní mór duit do chuid oibre a dhéanamh go glan díreach ar an mbileog A2 agus gan ach sceitsí amháin a úsáid, agus iad daite más mian leat. Caillfear marcanna más cóip dhíreach ón mbileog de sceitsí ullmhúcháin a dhéanann tú. Ná bíodh do chuid oibre ach ar thaobh amháin den bhileog A2.

Céim 3: Moladh Dearaidh Deireanach

(80 marc)

Is le linn an scrúdaithe a chuirtear do mholadh dearaidh deireanach i gcrích. Ba chóir duit eolas ar bith a mheasann tú a bheith riachtanach chun do mholadh dearaidh deireanach a chur in iúl, a chur san áireamh agus tagairt ar leith a dhéanamh do ghnéithe amhairc, feidhmiúla agus ábhartha na ceirde a roghnaigh tú, seachas d'aird a dhíriú go hiomlán ar shaothar ealaíne a chur ar fáil a mbeadh bailchríoch den scoth air.

Ag deireadh an scrúdaithe tabharfar clúdach bán duit a mbeidh ort iad seo a leanas a chur ann:

Do Bhileog A2 de **Sceitsí Ullmhúcháin**

Do Bhileog A2 de **Réamhsceitsí**

Do Mholadh Dearaidh Deireanach.

Sleachta Tuairisciúla

Sliocht A

Is beag nach bhfuil an chuid mhéith fhásmhar seo d'Éirinn faoi cheilt; is gan fhios do na turasóirí atá sí ann, geall leis. Ach tá Laois lán le tithe móra maorga, de bhailte oidhreachta, agus de chonairí ciúine siúil ag fanacht le go n-aimseofaí iad. Is é Port Laoise príomhbhaile an chontae. Bhí rath air i rith thréimhse an Tíogair Cheiltigh, ach chaill sé cuid dá anam lena linn sin. Ach tá roinnt bialann maith, taispeántais agus imeachtaí ealaíne agus ceoil ann agus i Mainistir Laoise freisin. Is bailte oidhreachta iad Móinteach Mílíc agus Mainistir Laoise agus tá siad in aice láimhe. Tá sráideanna maisiúla Seoirseacha iontu araon. Agus tá baile Húgónach, Cúil an tSúdaire, ann chomh maith agus meallacacht Fhrancach áirithe ag baint leis. Is mó fós a chuireann siad sin ar fad faoi bhráid an turasóra. Contae rathúil ba ea Laois i gcónaí. Is mór an tarraingt a bhíonn ar na tithe maorga. Is i seilbh phríobháideach atá cuid acu fós agus cuid eile iompaithe ina n-óstáin shómhara tuaithe. Ach tig leat cuairt a thabhairt ar ghairdíní suaithinseacha Heywood nó turas a dhéanamh timpeall teach mór taibhseach nuachlasaiceach Cúirt Iomaí (*Emo Court*), áit ar féidir léargas a fháil ar shaol na n-uasal. Ceann de na chéad tagairtí do Laois i scríbhinn ba ar léarscáil Tolamaes é in AD 140 áit ar luadh Dún Másc. Is mórthaibhseach an radharc iad fothracha an dúin agus an ghrian ag dul faoi, é thuas in airde ar lomán garbh aolchloiche. Ba é William Dargan an duine ba chluí de mhuintir Laoise. Innealtóir fiontrach ba ea é a bhí freagrach as an chuid is mó d'iarróid na hÉireann a leagan síos. Is é a d'eagraigh Taispeántas Mór Bhaile Átha Cliath in 1853, freisin. Bhí baint aige, chomh maith, le bunú an Ghailearaí Náisiúnta.

Radharc thar radhairc é Cúirt mhaorga Iomaí. Ba é James Gandon a dhear é i 1790. (Is é a dhear Teach an Chustaim i mBaile Átha Cliath.) Tá aibhinne míle ar fad ag dul suas go dtí é agus crainn ollmhóra, Mórghíúiseanna Dúdacha, air. Tá an gustal a bhaineann leis an teach a bhfuil cruinnteach mór air le feiceáil ar an gcaoi chéanna san fhearann fairsing timpeall air. Tá os cionn 1000 speiceas crann ar an bhfearann sin, mar aon le baineacha leathana agus lochán ornáideach. Tá turais threoraithe timpeall an tí ar fáil.

Baile álainn é Mainistir Laoise. Is ann atá ceann de na tithe tábhairne is cáiliúla agus is traidisiúnta in Éirinn, is é sin Tigh Morrissey. Tá gairdín álainn na gcéadfaí ann freisin agus lárionad oidhreachta ina bhfuil cur síos ar thraidisiún déanta cairpéad an bhaile. Is i Mainistir Laoise a rinneadh na cairpéid don long mhíchinniúnach, an Titanic.

I gCill Uisean tá láthair seanmhainistreach de chuid an 5ú aois. Is ann a fheicfidh tú an doras Rómhánúil is breátha sa tír, b'fhéidir. Is cuid suntais go cinnte an tsnoíodóireacht ilchasta chloiche ón 11ú haois atá ar an hursaineacha. Tá bailiúchán mór d'innill dóiteáin, de rollóirí agus de tharracóirí gaile i Músaem Gaile an tSráidbhaile, iad uile athchóirithe le cion agus le cúram. Bainfidh buachaillí an-spórt as. Tugann Músaem Theach na mBocht i nDomhnach Mór léargas ar an saol in aimsir an Ghorta agus tá seomraí fágtha ann díreach mar a bhí ag deireadh na 19ú haoise. Caisleán Lé – fothraigh chaisleáin a tógadh sa 13ú ar bhruach na Bearú gar do Chúil an tSúdaire agus iad lán d'atmaisféar. Is conair shlímharcáilte é Bealach Shliabh Bladhma. Tá sé 77 km ar fad. Téann sí trí na sléibhte agus tugann deis mhaith do dhuine fuiseoga, boid ghaoithe, agus fabhcúin a fheiceáil. Is féidir í a shiúl ina codanna beaga nó is féidir dul ó cheann ceann i dtimpeall 5 lá. Tá áilleacht timpeallachta sa cheantar a dteann sé tríd nár aimsíodh fós agus ba liosta le háireamh an flóra agus fána atá ann mar aon le gleannta doimhne, lomáin charraige, agus easa.

As an Laois Tourist Guide

Sliocht B

Bhí ag méadú ar an bhfáitíos a bhí air agus rinne sé iarracht é a cheilt. Bhí an áit chomh dubh le pic agus bhí sé ag dallacáil leis go héidreorach. Go tobann d'airigh Jock caochaíl bheag ar chaipíní a shúl... Is go mall faiteach a d'oscail sé iad – bhí amhailteacha a shamhlaíochta ag snámh chun tosaigh ina intinn – agus chonaic sé méarnáil ghlas ag eitilt timpeall air. De réir mar a lean sé lena shúile na gréasáin fiarláin a bhí ag teilgeadh gréasáin dhiamhra solais ar an ballaí, thuig sé go tobann cé as a bhí siad ag teacht; is éard a bhí iontu rianta iarmharacha méarnála a bhí a bhfágáil ina ndiaidh ag líon do-áirithe ialtóg lonrach. Tháinig scaoll air agus dalladh céadfaí An Ealaíontóra. Bhí sé ag iarraidh a aghaidh a chlúdach ar chuimilt thais mhíthaitneamhach na n-ainmhithe confacha nuair a d'airigh sé a chosa ag sleamhnú ar an urlár garbh. Shocraigh sé é féin agus de réir a chéile chuaigh a shúile i dtaithí ar chaochaíl leanúnach na soilse. Chonaic sé sa solas diamhrach glas sin go raibh an sloc a raibh sé ar a chromada ann ag síneadh uaidh síos.

Bhí an chuma air gur tháinig a mhála droma slán ón titim. Shocraigh sé arís ar a dhroim é agus d’imigh sé go barrthuisleach síos agus é buíoch beannachtach go raibh sé in ann na rianta méarnála agus na hialtóga a fhágáil ina dhiaidh. Thug sé faoi deara go raibh céimeanna fada éadoimhne gearrtha amach as an gcarraig. Bhí sé ag dornasc leis síos na céimeanna casta nuair a chonaic sé as coirnéal a shúl go raibh fíoracha nó inscríbhinní de chineál éigin greanta ar éadan na cloiche... Bhí idir fhaitíos agus déistin ar Jock agus é ag breathnú ar an tsnoíodóireacht bhalla seo a léirigh ainmhithe croschineálacha, péisteanna hibrideacha. Chuaigh creathán faitís suas síos cnámh a dhroma. Mar bhí a fhios aige gurb é a bhí á léiriú iontu ná Séat, an tAinbheartach, neach nárbh ann dó ach i miotaseolaíocht na hÉigipte... nach ea? Ní raibh aon bhealach eile le dul ach síos mar bhí an oscailt thuas tar éis dúnadh chomh docht daingean sin gurb ionann is nach raibh sé riamh ann. Ar an ábhar sin d’imigh Jock síos. Bhí dóthain solais aige ó mhéarnáil ghlas na n-ialtóg san uaimh os a chionn go raibh sé in ann dhá chéim nó trí cinn a fheiceáil roimhe. Bhreathnaigh sé ar na ballaí agus thug faoi deara go raibh na radhairc ag dul in arrachtaí agus i ngráiniúlacht. Léaráidí antrapamorfacha a bhí iontu de dhaoine a raibh cloigne Gabhair orthu agus cloigne i gcosúlacht cloigne Muice... Chuir sé múisiam air agus é ag dul síos síos ar feadh achair ama ab ionann agus na cianta...

Chas sé coirnéal agus is beag nár shiúil sé amach i spás folamh. Rug sé ar an mballa sleamhain agus chonaic sé go tobann go raibh sé ag breathnú trí oscailt mar a bheadh doras. Thug sé faoi deara go raibh sé ina sheasamh ar bhinse caol cloiche go hard os cionn duibheagáin mhóir; bhí spás gan teorainn ag síneadh amach roimhe. Sheas sé ar an mbinse cloiche ... agus baineadh an anáil de. Mar bhí an radharc a bhí leagtha amach os a chomhair anois chomh hiontach agus chomh hálainn sin ar a bhealach aisteach féin is a bhí an sloc a raibh sé tar éis teacht anuas tríd ar ball gránna agus fuafar.

An chéad smaoinemh a bhí aige go raibh sé bunoscionn. Bíodh is gur deacair é seo a chreidiúint, an solas san aer, an solas ón ngrian, is aníos a bhí sé ag teacht. Ba é sin an easpa réitigh a chuir trí chéile é. Bhí na gathanna ag teacht aníos as bolcán mór, ba chosúil, ach bhí rud éigin sa spéir á fhrithchaitheamh. Bhreathnaigh sé suas agus chonaic sé cumraíocht i gcruith diosca a bhí ag drithliú agus ag glioscarnach; bhí an réad sin sa spéir, ar geall le seoid é, ag frithchaitheamh an tsolais a tháinig aníos chuige. Is ansin a rith sé leis – ba í seo súil bheannaithe Hóras a raibh Sitinitrew tar éis cur síos chomh cruinn sin a dhéanamh uirthi...

Ba in súil Hóras mar sin... ar foluain thuas ansin sa “spéir”. Ach de réir mar a bhí An tEalaíontóir ag féachaint air thuig sé nach í an spéir a bhí ann ach abhainn: Abhainn mhór Ghlas ag lúbadh trasna ag an bpointe ab airde a d’fhéadfadh sé a fheiceáil. De réir mar a chuaigh a shúile i dtaithe ar an ngile, bhí sé in ann mionsonraí an tsaoil aistigh seo a dhéanamh amach. Bhí an Abhainn mhór Ghlas ag lúbadh a bealach isteach san imigéin áit a ndeachaigh sí as radharc sa cheo a d’éirigh ó bheanna sneachtúla na sléibhte a raibh luisne orthu ón ngrian chorcairdhearg úd faoi thalamh. Ansin, nuair a thuig sé sa deireadh gurb í seo abhainn an ama sa Sean-Domhan Thíos, tháinig eagla air a chuir mairbhítí ann; mar go raibh seisean ina sheasamh faoi, is thíos faoi abhainn an ama a bhí sé! Agus an solas ón mbolcán, ba ó scrín lár an domhain a bhí sé sin ag teacht...

B’iarsma é seo, ainiarsma, ar an mbriocht a thug Morrad air a rá – bhí an draoi glic tar éis cleas a imirt air: mar ní i bpáirceanna Éilísiam a bhí sé mar a theastaigh uaidh... ach ag breathnú síos i dtreo Toise Caillte an Domhain Thíos, saol séalaithe istigh ann féin a bhí faoi smacht ag an taispeánadh sramach croschineálach a raibh a íomhá le feiceáil sa sloc os a chionn – Séat!

Arna chóiriú ó *The Sacred Eyes of Time* le Richard Turneramon.

Sliocht C

Fógraíonn na magairlí a n-innealtacht mhór trí úsáid a bhaint as bláthanna atá costasach, agus, in amanna, éagsamhalta go maith... Bíonn cuid de na bláthanna simplí. Bíonn siad dorcha agus an chuma orthu gur oscailt ar uachais a bhíonn iontu. Meallann sé sin an bheach le teacht isteach, néal codlata a bheith aici agus an bláth a phailniú san am céanna. Baineann go leor eile úsáid as beartaíocht i bhfad níos casta. Réaltaí foirfe atá i gcuid acu agus sé rinn orthu. Cuid eile acu, is geall iad le rud a mbeadh tromluí ag fear séidte gloine faoi: teannóga caola ar crochadh i dtrioplóga fineálta dallraitheacha. Cuid eile fós shílfeá gur as plaisteach tiubh bándearg a múnlaíodh iad. Scarlóid, bán, corcra, oráiste, dearg, agus gorm fiú amháin, na dathanna a bhíonn ar na bláthanna. Foiche a phailníonn speiceas amháin díobh... Más duine tú

a bhíonn ró-thugtha d'áilleachtaí na luibheolaíochta, bíodh a fhios agat go bhfuil boladh ar mhagairlí áirithe mar a bheadh ar iasc lofa chun cuileanna a bhíonn beo ar dhramhfheoil a mhealladh.

Ní straitéis a bhíonn i gceist sa chogadh bitheolaíoch idir bláth agus feithid ach bearta gan áireamh, mar atá i gceist i gcás na héabhlóide uile. Is iomaí cineál difriúil blátha atá tagtha ar an saol dá bharr, gach ceann tar éis éabhlóidiú ar bhealach a bhraitheann ar roghanna na bpailneoirí...

Dá shuaithinsí na mionsonraí, is é an plean bunúsach céanna atá mar bhonn lena gcuid bláthanna uile...

Is i dt trí chuid atá a gcodanna cóirithe, nó ar iolraithe den fhigiúr sin. Is minic an maothán láir ata agus cuma liopa mhéadaithe air, é mar a bheadh bratach chun feithidí a mhealladh agus, chomh maith leis sin, ina stráice tuirlingthe acu, áis chun an cuairteoir a ligean isteach chuig an luach saothair milis atá ina bhun...

Rinne plandaí coilíniú ar an talamh níos mó ná ceithre chéad milliún bliain ó shin. Ní raibh aon bhláthanna ag na ceannródaithe sin ná ní raibh aon bhláthanna ar na foraoisí ollmhóra raithní a chlúdaigh codanna móra den phláinéad céad milliún bliain ina dhiaidh sin. D'imigh na foraoisí raithní i léig agus bhí na díneasáir faoi réim ar feadh na n-aoiseanna ar domhan gan bhláth. Níor thosaigh an choimhlint idir an fheithid agus an bláth go dtí gur tháinig ann don chéad bhláth riamh, thart ar chéad go leith milliún bliain ó shin, b'fhéidir. An toradh a bhí air ná athruithe móra tobanna ar an dá thaobh. Is iontach go deo an chaoi ar athraigh siad in éineacht le chéile, mar tá níos mó ná trí chéad míle speiceas plandaí bláthanna tar éis éabhlóidiú, mar aon leis an líon céanna feithidí faoi chúpla míle...

Tá go leor pailneoirí calaoiseacha ann freisin. Cognaíonn feithidí isteach sa bhláth leis an luach saothair a fháil ar an gcostas is lú. Tig leis na dordéin taobh an bhláth a pholladh ar an ábhar céanna. Fiú amháin pailneoirí dlísteanacha mar an bheach mheala, iompaíonn siad ina ngadaithe ach an bláth a bheith bearnaithe rompu. Chomh fada is a bhaineann sé leosan bíonn toradh ar an gcaimiléireacht agus baineann siad leas aisti gach seans a fhaigheann siad.

Ach throid na bláthanna ar ais. Ní gá gurb ionann an rud a chuireann siad ar fáil agus an rud a gheallann siad. Tá réimse maith baoití bréige ag na magairlí. Thart ar thrian de na magairlí, imríonn siad bearta calaoiseacha. Baineann cuid acu faoi mhianta a gcuid pailneoirí le bláthanna atá cosúil le feithidí baineanna...

Tagann cuid eile acu i dtír ar shaint seachas ar ainmhianta a gcuid cuairteoirí. Fógraíonn siad ... béile saor in aisce ach ní chuireann siad aon rud ar fáil... Oibríonn trian de na magairlí uile ar an gcaoi chalaoiseach sin – comhartha sofheicthe ach gan aon bhia ar fáil...

In amanna, bíonn na blátha bradacha sin cosúil leis na cuileanna gan dochar úd a dhéanann aithris ar an bhfoiche. Bíonn cosúlacht orthu, atá a bheag nó a mhór cruinn, le plandaí áitiúla eile a chuireann luach saothair ar fáil. Déanann siad taispeántas gáifeach, comhartha fiúntais a bhfuil dath geal air, mar shampla, le cúntóir a mhealladh gan mórán costais. Cuireann cuid acu go leor stró orthu féin chun dallamullóg a chur ar chuairoteoirí agus déanann siad aithris an-chruinn ó thaobh datha agus crutha de. Tá cineálacha áirithe ann san Astráil, mar shampla, atá cosúil le muisiriúin agus is í an chuil fhungais a dhéanann pailniú orthu agus í ar thóir áit lena cuid uibheacha a bhreith. Cuireann beagán acu spotaí beaga oráiste agus dubh ar a gcuid bláthanna a mheallann cuileanna a itheann aifidí; feiceann siad sin na spotaí mar chreach acu féin. Go minic ní bhíonn níos mó i gceist leis na taispeántais ach ráiteas ginearálta go bhfuil luach saothair ar fáil, chun feithidí difriúla a mhealladh. Tá an pharaisít ina ball de chumann áitiúil de speicis a bhfuil cosúlacht eatarthu agus a mheallann an meascán céanna feithidí. Íocann na plandaí macánta as nuair a sheachnaíonn feithidí iad tar éis do lucht caimiléireachta iad a ligean síos. Tá cuid de na magairlí calaoiseach faoi dhó mar bíonn dathanna difriúla orthu ó phlanda go chéile, rud a chuireann ar a gcumas réimse níos mó feithidí a mhealladh.

Arna chóiriú as *Darwin's Island* le Steve Jones

Roghnaigh ceann amháin de na roghanna dearaidh atá liostaithe thíos.

Ní mór nasc díreach a dhéanamh idir do dhearadh agus an sliocht tuairisciúil atá i gceist, agus a bhrí agus a chiall a léiriú.

1. Litreoireacht agus Peannaireacht

Cruthaigh dearadh do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Clúdach bróisiúir den teideal ‘Cuairt ar Laois’ bunaithe ar na híomhánna i Sliocht A.
- (b) Póstaer ag fógairt turais chuig an domhan thíos a bhfuil cur síos air i Sliocht B.
- (c) Comhartha maisithe i gcomhair doras an tSeomra Bitheolaíochta i do scoilse. Bíodh Sliocht C mar ábhar spreagtha agat.

Tá cead agat oibriú de réir scála. Ba chóir duit toisí a thaispeáint agus eolas cuí a thabhairt maidir le clóghrafaíocht, spásáil agus leagan amach do rogha agus maidir leis an gcaoi a dtáirgfear do dhearadh. Tá cead agat íomhánna, móitífeanna ornáideacha, focail thromchiallacha agus litreoireacht a bheith ann. B’fhearr litreoireacht phearsantaithe lámhdhéanta.

2. Líonóilghearradh agus Priontáil

Cruthaigh dearadh do phrionta líonóile do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Léaráid bunaithe ar aon cheann de na foirgnimh a bhfuil cur síos orthu i Sliocht A.
- (b) Léaráid bunaithe ar na híomhánna a bhfuil cur síos orthu i Sliocht B.
- (c) Léaráid i don chlúdach ar leabhar garraíodóireachta. Bíodh Sliocht C mar ábhar spreagtha agat.

Ba chóir go léireodh do dhearadh tuiscint chuimsitheach ar airíonna an líonóilghearrtha agus na priontála, a gcuid féidearthachtaí agus a gcuid srianta. Ba chóir duit dearadh a dhéanamh do phrionta ar aon dath amháin **nó** do phrionta a bhfuil dhá dhath ar a laghad ann. Ba chóir go léireodh do dhearadh críochnaithe eolas cuí faoin gcaoi a dtáirgfear do dhearadh, dathdhealuithe (más cuí) san áireamh agus na saghsanna éagsúla gearrthacha atá le húsáid.

3. Fabraicphriontáil

Cruthaigh dearadh do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Taipéis bhalla bunaithe ar an gcur síos ar Shlí Shliabh Bladhma i Sliocht A.
- (b) Athphatrún bunaithe ar íomhánna as Sliocht B.
- (c) Athphatrún leath-thite bunaithe ar íomhánna as Sliocht C.

Ba chóir go mbeadh do dhearadh oiriúnach do bhaitic, do bhlocphriontáil, do scáthlánphriontáil nó do stionsalphriontáil ar fhabraic nó ar ábhar oiriúnach ar bith eile. Ba chóir duit trí dhath ar a laghad a úsáid agus féidearthachtaí dearaidh na forphriontála a chur san áireamh. Tá cead agat oibriú de réir scála agus ba chóir duit toisí a thaispeáint agus eolas cuí a thabhairt faoin gcaoi a dtáirgfear do dhearadh.

4. Bróidnéireacht

Cruthaigh dearadh a bheadh oiriúnach do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Painéal bróidnithe bunaithe ar na híomhánna de Ghairdíní Chúirt Iomaí i Sliocht A
- (b) Painéal bróidnithe **nó** píosa de dhealbhóireacht bhog thríthoiseach bunaithe ar aon cheann de na créatúir nó de na pearsana a luaitear i Sliocht B.
- (c) Painéal bróidnithe bunaithe ar na híomhánna i Sliocht C.

Is féidir leat oibriú de réir scála agus ba chóir duit toisí a thaispeáint agus eolas cuí a thabhairt maidir leis an gcaoi a dtáirgfear do dhearadh. Bíodh eolas san áireamh agat maidir le do rogha ábhar, greamanna, maisiú coirníneach agus na teicníochtaí atá le húsáid chun do dhearadh a chur i gcrích.

5. Fíodóireacht

Cruthaigh dearadh a bheadh oiriúnach do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Teicstíl fhite bunaithe ar íomhá ar bith i Sliocht A.
- (b) Painéal bunaithe ar an radharcra a bhfuil cur síos air i Sliocht B.
- (c) Taipéis bhalla bunaithe ar na híomhánna i Sliocht C.

Ba chóir go gcuirfí san áireamh i do dhearadh na féidearthachtaí dearaidh a bhaineann le dathanna agus le huigeacht agus go dtabharfaí eolas faoin bhfí agus faoi na hábhair atá le húsáid. Tá cead agat oibriú de réir scála agus ba chóir go dtaispeánfá toisí agus go dtabharfá eolas cuí faoin gcaoi a dtáirgfear do dhearadh.

6. Criadóireacht

Cruthaigh dearadh do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Vása a bhfuil feidhm leis ag comóradh Cho. Laoise. Bíodh Sliocht A mar ábhar spreagtha agat.
- (b) Painéal rilífe bunaithe ar na híomhánna i Sliocht B.
- (c) Babhla maisiúil bunaithe ar an gcur síos ar bhláthanna i Sliocht C.

Tá cead agat oibriú de réir scála agus ba chóir go dtaispeánfá toisí agus go dtabharfá eolas cuí faoi na teicníochtaí atá le húsáid chun do dhearadh a chur i gcrích. Tabhair sonraí faoi na glónraí agus faoin maisiúchán atá le húsáid.

7. Puipeadacht

Bunaithe ar a bhfuil léite agat sna sleachta tuairisciúla, dear puipead gléasta do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Siúlóir ar Shliabh Bladhma – Sliocht A.
- (b) Séat – Sliocht B.
- (c) An Bheach mheala ina gadaí – Sliocht C.

Is féidir an dearadh a dhéanamh do phuipéad lámhainne, do phuipéad slaithe nó do phuipéad téide. Tá cead agat oibriú de réir scála agus ba chóir duit toisí a thaispeáint. Léirigh an chaoi a gcuirfear an puipead le chéile agus an chaoi a bhfeidhmeoidh sé. Tabhair sonraí maidir le hábhair atá le húsáid agus maidir leis na teicníochtaí maisiúcháin atá le húsáid chun do dhearadh a chur i gcrích.

8. Leabharcheardaíocht

Cruthaigh dearadh do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Fillteán le híomhánna a thaispeáint den bhaile oidhreachta Mainistir Laoise a bhfuil cur síos air i Sliocht A.
- (b) Fillteán bosca le sceitsí an Ealaíontóra a choimeád a rinne sé ar an turas a bhfuil cur síos air i Sliocht B.
- (c) Fillteán doiciméad a choimeádfadh sraith alt faoin ngarraíodóireacht. Bíodh na híomhánna i Sliocht C mar ábhar spreagtha agat.

Tá cead agat oibriú de réir scála. Ba chóir go dtaispeánfadh do dhearadh críochnaithe toisí agus sonraí maidir leis na hábhair, na ceangail/na snaidhmeanna/an fearas dúnta, na samhlaoidí / an maisiúchán agus / nó an litreoireacht atá oiriúnach don rogha atá déanta agat.

9. Dearadh Fógraíochta

Bunaithe ar a bhfuil léite agat sna sleachta tuairisciúla, cruthaigh dearadh do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Comhartha aitheantais grafach (lógó) do ‘Turasóireacht Laoise’. Ba cheart duit é a thaispeáint in úsáid i gceann litreach agus ar chárta gnó. Bíodh Sliocht A mar ábhar spreagtha agat.
- (b) Dearadh do mhórchlár fógraíochta ag fógairt scannán uafáis bunaithe ar na híomhánna i Sliocht B.
- (c) Forchlúdach leabhair do leabhar den teideal ‘Magairlí in aghaidh Feithidí’. Bíodh Sliocht C mar ábhar spreagtha agat.

Ba chóir go dtaispeánfaí toisí ar an dearadh críochnaithe agus go dtabharfaí eolas cuí maidir leis an gcaoi a dtáirgfear é.

10. Múnlóireacht agus Sñoíodóireacht

Cruthaigh dearadh do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Painéal rilife le suí ar an mbealach isteach chuig an Músaem Gaile a bhfuil cur síos air i Sliocht A.
- (b) Píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh bunaithe ar aon cheann de na créatúir nó de na pearsana i Sliocht B.
- (c) Píosa de dhealbhóireacht saorsheasaimh bunaithe ar aon cheann de na bláthanna agus/nó de na feithidí a bhfuil cur síos orthu i Sliocht C.

Tá cead agat dearadh a dhéanamh don mhúnlóireacht, don tsnoíodóireacht nó do theicníocht tógála chuí ar bith. Ba chóir duit oibriú de réir scála, toisí a thaispeáint agus eolas cuí a thabhairt maidir leis na hábhair agus na teicníochtaí a úsáidfear chun do dhearadh a chur i gcrích.

11. Seiteanna Stáitse

Cruthaigh dearadh do cheann amháin díobh seo a leanas:

- (a) Seit stáitse do radharc i ndráma atá suite i gceann de na suímh i Sliocht A.
- (b) Seit scannáin do radharc i scannán uafáis a bhfuil Sliocht B mar ábhar spreagtha aige.
- (c) Seit scannáin do scannán ficsean eolaíochta den teideal ‘Díoltas na bhFeithidí’. Bíodh Sliocht C mar ábhar spreagtha agat.

Ba chóir duit oibriú de réir scála agus toisí a thaispeáint, agus eolas cuí a thabhairt maidir leis na hábhair agus maidir leis an gcaoi a dtógfar do dhearadh.